

Vårdval Primärvård, uppföljning januari-april 2018

Dnr 01921-2018

Förslag till beslut

1. Regionstyrelsen godkänner uppföljningsrapporten för Vårdval Primärvård januari-april 2018

Yttrande till beslutsförslaget

Norrbottningar ska ha tillgång till primärvård av hög kvalitet i hela länet. Resultaten har förbättrats inom flera fokusområden, men målen nås inte inom alla områden och det finns skillnader inom länet. Fortsatta åtgärder behövs för att länets befolkning ska ha en tillgänglig primärvård som erbjuder kontinuitet och där prevention är ett självklart inslag i verksamheten. Det är viktigt med fortsatt dialog med de hälsocentraler som inte når målen.

Sammanfattning

Beställaren följer ett antal indikatorer som redovisas i delårs- och årsrapporter. Beställaren för dialog kontinuerligt med verksamheten om områden med bristande resultat och låg måluppfyllelse. Uppföljningen visar resultatförbättring inom flera områden, det finns dock förbättringspotential på vissa hälsocentraler. Telefontillgänglighet har varit ett särskilt fokusområde. Resultaten har förbättrats på de hälsocentraler som hade låg måluppfyllelse. Norrbottens resultat i Nationell patientenkät ligger generellt på nivå med nationella snittvärdet eller strax under. Måluppfyllelse inom barnhälsovård varierar. Det finns anledning även fortsättningsvis till dialog med hälsocentraler med låg måluppfyllelse. Dokumenterat levnadsvanearbete riktad mot två valda riksgupper visar bättre resultat än tidigare. Norrbottens hälsosamtal är en riktad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande intervention på befolkningsnivå med huvudsyfte att minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom. Det genomfördes fler hälsosamtal under aktuella tidsperioden än under motsvarande period året före.

Ärendet

Vårdval Norrbotten infördes 1 januari 2010 med utgångspunkten att invånarna själva skall ges möjlighet att välja hälsocentral. Alla aktörer i vårdvalet, oavsett driftsform, har samma uppdrag. De ska leverera en kvalitativt god primärvård utifrån regionens beställning. Hälsocentralerna ska erbjuda en trygg och säker vård och uppfylla samma krav på kvalitet, kompetens och tillgänglighet.

I Norrbotten finns totalt 30 hälsocentraler, av dessa drivs 26 i egen regi. Antalet hälsocentraler har de senaste åren minskat genom sammanslagning eller nedläggning av hälsocentraler, den utvecklingen fortsätter under 2018. Majoriteten av norrbottningarna (86 procent) får sin primärvård via Region

Norrbottnens hälsocentraler. Antalet listade på länets privata hälsocentraler ökar, sammanlagt är drygt 35 000 norrbottningar listade på en privat hälsocentral. 59 procent av norrbottningarna har gjort ett aktivt vårdval.

Länssnittet för telefontillgänglighet är 87 procent, vilket är marginellt bättre än året före. Beställaren har haft särskild uppföljning med de hälsocentraler som har bristande telefontillgänglighet. Resultaten har förbättrats. Telefonrådgivning 1177 har på dagtid tidigare skötts av hälsocentraler. Sedan februari har Norrbotten en centraliserad telefonrådgivning 1177 på dagtid vilket bör innebära en viss avlastning gällande telefonärenden på hälsocentraler.

Nationell patientenkät (NPE) genomförs samtidigt av alla landsting/regioner och koordineras av Sveriges kommuner och landsting. Primärvårdsmätningen genomförs vartannat år. Enkäten skickades ut till patienter som varit på läkarbesök på hälsocentral under oktober månad 2017. Generellt är resultatet för Norrbotten på samma nivå som nationella snittvärdet eller strax under. Dimensionen kontinuitet och koordinering fick lägsta resultatet både i Norrbotten och nationellt. Högsta resultatet mättes på respekt och bemötande. Bästa resultaten redovisades för Råneå hälsocentral, Överkalix hälsocentral, Hortlax hälsocentral, Övertorneå hälsocentral samt Vårdcentralen NorraHamn. Lägsta resultaten fick Haparanda hälsocentral, Älvsbyns hälsocentral och Stadsvikens hälsocentral.

Äldre patienter med många förskrivna läkemedel bör ha en årlig dokumenterad läkemedelsgenomgång. Resultaten visar att 22 procent av patienter 75 år eller äldre med fem eller fler uthämtade läkemedel hade en dokumenterad läkemedelsgenomgång.

Från och med 2014 är målgruppen för levnadsvaneåtgärder två riskgrupper. Den ena gruppen är patienter med diabetes, högt blodtryck och/eller övervikt. Den andra gruppen handlar om patienter med psykisk ohälsa (depression, ångest och sömnstörning). Indikatorer som följs är andel patienter med dokumenterad riskbedömning (alkohol, fysisk aktivitet, matvanor och tobak) samt andel åtgärder enligt riktlinjer vid konstaterad risk. Det finns fortfarande förbättringspotential för dokumenterat levnadsvanearbete även om resultaten har förbättrats. Det finns en ekonomisk ersättning, som är kopplad till dessa indikatorer.

Norrbottnens hälsosamtal är en riktad hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande intervention på befolkningsnivå med huvudsyfte att minska insjuknandet i hjärt- och kärlsjukdom. Hälsosamtal skall erbjudas personer listade vid hälsocentralen som under året fyller 30, 40, 50 eller 60 år. Antalet genomförda hälsosamtal under aktuella tidsperioden var totalt 459, vilket är en ökning jämfört med samma period föregående år. Ett antal hälsocentraler hade inga genomförda hälsosamtal under första kvartalet. Dessa hälsocentraler har fått begäran om rättelse vilket innebär att de svarat varför det ser ut på detta sätt och redogjort för en handlingsplan för resten av året.

Målet är att 75 procent av norrbottningar som är 65 år eller äldre vaccinerar sig mot säsongsinfluensa. Det är stor variation mellan hälsocentralers resultat, från 16 procent till 71 procent, länssnittet är 31 procent. Det finns anledning att hälsocentraler arbetar för bättre resultat inför kommande vaccinationsperiod.

För barnhälsovård redovisas resultat för hembesök hos familjer med ett nyfött barn och depressionsscreening för nyförlösta. Målet, som är 70 procent, nås av majoriteten av hälsocentralerna. Sex hälsocentraler har resultat under 50 procent. Beställaren begär rättelse av de hälsocentraler som har lägsta måluppfyllelsen.

Depressionsscreening för nyförlösta ligger på 58 procent, vilket är fem procent bättre än samma period året före. Målet är 90 procent. Det finns vissa undantag t.ex. annat modermål än svenska eller pågående behandling för psykisk ohälsa som gör att alla i målgruppen inte erbjuds depressionsscreening. Länsenheten för föräldra- och barnhälsa har tagit fram material på flera språk och har haft utbildning i depressionsscreening, detta har påverkat resultaten gynnsamt. Tre hälsocentraler har resultat under 40 procent. Beställaren begär rättelse av de hälsocentraler som har de lägsta resultaten.

Bilagor:

Vårdval Primärvård, Uppföljning januari-april 2018

Vårdval Primärvård, Resultatbilaga januari – april 2018

Protokollsutdrag skickas till:

Divisionschef för Division Närsjukvård

Ekonomi- och planeringsdirektör